

показників їх діяльності [3].

У сучасних умовах організація обліку в установах державного секторузнає суттєвих змін у напрямі забезпечення їх відповідності Міжнародним стандартам бухгалтерського обліку державного сектору та можливої уніфікації з обліком суб'єктів господарювання. Результатом реформування має бути уніфікована система організаційного й інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, спрямована на забезпечення прозорості руху державних фінансових потоків з метою оцінки ефективності та результативності використання бюджетних коштів.

Список використаної літератури

1. Атамас П.Й. Основи обліку в бюджетних установах: навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2015. 86 с.
2. Бенько І.Д., Гуцайлюк Л.О. Роль і місце бюджетного обліку в організації фінансування бюджетних установ та шляхи його модернізації. *Галицький економічний вісник*. Наук. журнал. 2009. № 3. С. 167–170.
3. Бенько І.Д. Методика обліку фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я. Наук.-практ. журнал. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 27. Ч 2. Одеса. ПНДІЕІ, 2018. С.121–125.
4. Бенько І.Д. Концептуальна модель побудови обліку та контролю в закладах охорони здоров'я. Наук. журнал. *Причорноморські економічні студії*. Вип. 49. Одеса. ПНДІЕІ. 2020. С.178-182.
5. Бутинець Ф. Ф., Олійник О. В., Шигун М. М., Шулєпова С. М. Організація бухгалтерського обліку: навч. посіб. Житомир: ЖІТІ, 2012. 95 с.
6. Максимова В.Ф. Перспективи вдосконалення облікової системи в бюджетних установах. *Бізнес Інформ*, 2014. № 7. С.230-234. URL: <http://dpspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/2487/1/>
7. Свірко С. В. Організація управлінського обліку в бюджетних установах: етап постановки та його складові. *Фінанси, облік і аудит*. 2014. №2. С. 235-250. URL: [file:///C:/Users/admin/Downloads/Foa_2014_2_20%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/admin/Downloads/Foa_2014_2_20%20(2).pdf)

Марія Мартинова (Бурма)

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ І КОНТРОЛЮ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

Контроль розглядається як головний елемент системи управління, що забезпечує оптимальну та раціональну роботу установи.

Контроль – це перевірка та аналіз рівня якості управління, раціональності

та цільового використання державних ресурсів, оптимальності впровадження програм та планів, відповідності їх результатів до визначеної мети та витраченим коштам, а також ступінь здійснення повноважень з дотриманням законодавства.

Основною метою контролю є:

- забезпечення оптимальної діяльності;
- вчасне виявлення порушень та недоліків;
- раціональна реалізація внутрішніх та зовнішніх ресурсів;
- свідоме дотримання прав людини та законів держави;
- професійна дисципліна та об'єктивне управління.

Для ефективного впровадження контролю важливе місце посідає правильна організація та поетапне виконання. Тому, основними етапами здійснення контролю є:

- обґрунтування необхідності контролю та формування його мети;
- виявлення напрямів контролю та методики його проведення;
- затвердження терміну та місця здійснення контролю;
- безпосереднє проведення контролю згідно з встановленими завданнями та відповідно до методики;
- аналіз результатів проведення контролю та їх співставлення з плановими показниками;
- чітке виявлення порушень та недоліків;
- розробка заходів та прийняття рішень щодо покриття відхилень та уникнення повторних порушень.

Для здійснення ефективної діяльності, установі слід розробити раціональну систему контролю. Система контролю характеризується сукупністю елементів, що забезпечують організацію та впровадження контролю в установі.

Виходячи із структури контролю, а саме з видів контролю, можна здійснити оцінку його якості. Критеріями такої оцінки виступають:

- економія витрат для здійснення ефективного контролю (досягнення високого результату при мінімальних витратах);
- результативність (рівень досягнення цілей контролю та зіставлення результатів із плановими показниками);
- законність (дотримання законодавства на всіх етапах проведення контролю).

Бюджетна установа може отримати бюджетні кошти на свій рахунок тільки після підписання і затвердження кошторису. Основою для складання проекту кошторису є розрахункові відомості про граничний обсяг видатків установи і надання кредитів із загального фонду згідно з бюджетом наступного

року. Кошторис затверджується вищими розпорядниками бюджетних коштів у конкретно встановлені терміни.

Завдяки обліково-аналітичному забезпеченню можна провести більш достовірний аналіз виконання кошторису. При його використанні можна здійснити повний аналіз фінансової звітності і використовувати при прийнятті управлінських рішень.

Проведення аналізу кошторису для бюджетної установи є важливим етапом щодо перевірки раціональності використання бюджетних коштів. Проведення аналізу необхідно для того, щоб можна було виявити ризики порушень у розрахунковій частині фінансово-господарської діяльності. Для того, щоб покращити виконання фінансово-бюджетної дисципліни необхідно проводити вдосконалення обліку, покращення і збільшення контролю над фінансово-господарською діяльністю бюджетної установи.

Здійснюючи аналіз кошторису бюджетної установи проводиться якісна та кількісна характеристика планових показників із наявними, це впливає на ефективність здійснення контролю, вдосконалення і планування діяльності установи. Велике значення в управлінні припадає на раціональну організацію, методику обліку та аналіз результатів щодо виконання кошторису бюджетної установи.

Окрім внутрішнього контролю, ще є громадський контроль, що дає можливість спостерігати за повноцінною діяльністю. Предметом цього контролю є ухвалені накази, проведені заходи, прийняті рішення і інші результати діяльності.

1. Відповідно до основних аспектів фінансово-господарської діяльності система, щодо управління і прийняття рішень включає в себе такі елементи: облік, аналіз та контроль, які постійно взаємопов'язані між собою та обмінюються інформаційними даними.

2. Одним із найважливіших елементів для прийняття рішень є аналіз виконання кошторису, тому що завдяки йому можна провести кількісну і якісну характеристику відхилень від запланованих показників, а також виявити чому виникли ці відхилення.

3. Облікова політика – це сукупність принципів, процедур та методів, які застосовує установа для складання і подання фінансової звітності, а також для своєчасного і достовірного надходження інформаційних даних.

Бюджетна установа при формуванні облікової політики самостійно робить вибір одного способу із всіх, які погоджені чинним законодавством та нормативними актами з бухгалтерського обліку.

Як підсумок до вищесказаного, можна зробити висновок, що для модернізації облікової системи в установах державного сектору необхідно

удосконалити систему фінансової звітності, провести цілковиту автоматизацію облікових процесів з використанням сучасних комп'ютерних технологій.

Список використаної літератури

1. Бенько І.Д., Гуцайлюк Л.О. Роль і місце бюджетного обліку в організації фінансування бюджетних установ та шляхи його модернізації. *Галицький економічний вісник*. Науковий журнал. 2009. № 3. С. 167–170.

2. Бенько І.Д., Сисюк С.В. Корупція в сфері публічних закупівель: форми прояву та засоби протидії. *Наук.-практ. журнал. Причорноморські економічні студії*. Вип. 38. Ч 2. Одеса. ПНДІЕІ. 2019. С.84–87.

3. Бенько І.Д. Особливості діяльності установ державного сектору економіки та їх вплив на організацію обліку. *Облік, оподаткування і контроль : теорія та методологія* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 30 черв. 2017 р. / редкол. : Bartosiewicz Sławomir, Henning Dräger, Korzeb Zbigniew. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. С.93–96.

4. Бенько І.Д. Методика обліку доходів та видатків в установах освіти. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні*: матеріали V між нар. наук.-практ. конф., 31 травня – 1 червня 2018 р. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. С.10–12.

Іванна Німчук

ОБЛІК, АНАЛІЗ І КОНТРОЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ: ОБ'ЄКТИВНІСТЬ ПОТРЕБИ РОЗВИТКУ

Здійснення діяльності бюджетними установами супроводжується наявністю багатьох потреб в інформаційних даних для прийняття обґрунтованих управлінських рішень. В цьому контексті облік, контроль і аналіз фінансово-господарської діяльності є тими важливими інструментами та джерелами, які формують і надають необхідну для управління інформацію. В сучасних умовах в державному секторі вони є певного роду інноваційними системами, оскільки нещодавно відбулося реформування та модернізація обліку в державному секторі, яка безмовно, позначилася і контрольно-аналітичних процесах.

Якщо говорити про діяльність бюджетних установ, то слід вказати на її специфіку, яка полягає в низці відмінностей. Найперше – це діяльність з надання послуг соціального, освітнього, культурного, медичного характеру, які надаються як на безоплатній, так і на платній основі. Відповідно в обліку це позначається на розмежуванні доходів на 2 види – спеціального та загального